
Ministryně školství předala vědcům a studentům výroční ceny

Ministryně školství předala vědcům a studentům výroční ceny

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR uděluje každoročně ceny představitelům vědeckého života a studentům, kteří se vyznamenali v oblasti studia, vědy či mimořádného občanského činu. Letošní předávání cen proběhlo na půdě Senátu Parlamentu ČR a přineslo několik ocenění také zástupcům Univerzity Karlovy.

Předávání cen se poprvé uskutečnilo v reprezentačních prostorách Senátu Parlamentu ČR pod společnou záštitou předsedy Senátu Milana Štěcha a ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Kateřiny Valachové. MŠMT se rozhodlo udělit všechny výroční ceny společně v jeden den, čímž slavnostní akt získal na prestiži a propojil zkušené vědce se začínajícími absolventy a studenty. „Jsem ráda, že pokračujeme v tradičním udělování cen, ale současně s nimi oceníme i mladé vědce a studenty za jejich výsledky. Je to dobrá zpráva o tom, že česká věda má budoucnost,“ řekla ministryně Valachová.

Cena ministryně školství, mládeže a tělovýchovy za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Cena je tradičním, již od roku 1991 přiznávaným oceněním ministerstva. Je udělována každý rok za konkrétní mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kterých bylo dosaženo za posledních pět let na základě podpory poskytnuté MŠMT. Cenu za rok 2015 obdržely čtyři osobnosti, navržené svými vědeckými institucemi.

Ze čtyř laureátů byli dva ocenění navrženi Univerzitou Karlovou v Praze, jejíž rektor prof. Tomáš Zima také prezentoval jejich zásluhy o rozvoj vědních oborů. Prof. PhDr. Jan Čermák, CSc., získal cenu za mimořádné výsledky výzkumu v anglické historické lingvistice a filologii, zejména v oboru staré, střední a rané moderní angličtiny a literatuře staroanglického (700–1100) a středoanglického období (1100–1500). Z oceněných byl jediným zástupcem společenských věd, na což poukázal i ve svém projevu. Poděkoval svým kolegům z humanitních věd a vyzdvihl význam společenskovědního výzkumu pro dnešní dobu. „Právě společenské vědy dokážou v současné složité a zmatečné době zprostředkovat moudrost, tedy to, co v této chvíli bezvýhradně potřebujeme. A dovolím si i jménem svých kolegů vyjádřit připravenost dále tuto moudrost hledat a do společnosti přinášet,“ řekl profesor Čermák.

Druhou oceněnou vědkyní navrženou Univerzitou Karlovou byla doc. MUDr. Zuzana Moťovská, Ph.D., za mimořádné výsledky výzkumu i klinické praxe v oblasti akutních koronárních syndromů, trombózy a antitrombotické léčby, které mají zásadní význam v prevenci a léčbě aterotrombózu podmíněných kardiovaskulárních nemocí, které jsou v ČR i ostatních vyspělých zemích nejčastější příčinou smrti. Ve svém projevu vyjádřila vděčnost svému mateřskému pracovišti III. interní-kardiologické klinice 3. lékařské fakulty UK, jež poskytlo zázemí k jejímu výzkumu.

Dalšími oceněnými byl prof. Ing. Miloš Marek, DrSc., z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze a RNDr. Petr Baldrian, Ph.D., z Mikrobiologického ústavu Akademie věd ČR.

Cena ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pro vynikající studenty a absolventy studia ve studijním programu a za mimořádné činy studentů

Ocenění se udělují od roku 1999 a v modifikované podobě od loňského roku. Získat ho mohou studenti či absolventi bakalářského, magisterského nebo doktorského studijního programu, a to za mimořádné výsledky ve studiu nebo ve vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké či další tvůrčí činnosti související se studiem. Současně lze udělit ocenění i za mimořádný čin prokazující občanskou statečnost, odpovědnost nebo obětavost.

V kategorii ocenění za mimořádný čin studentů ministryně předala cenu skupině studentů z Fakulty strojní Českého vysokého učení technického v Praze za záchranu spolužáka, který měl srdeční zástavu. Ocenění za mimořádné studijní a vědecké výsledky přineslo cenu několika studentům Univerzity Karlovy. Pro své ceny si přišli Bc. Eva Martínková z Přírodovědecké fakulty UK, Bc. Jana Smažiková z 3. lékařské fakulty UK, Julius Lukeš z 3. lékařské fakulty UK a Ing. Lucie Augustovičová, Ph.D., z Matematicko-fyzikální fakulty UK.

Cena Milady Paulové

Uděluje se od roku 2009 ženě-vědkyni za celoživotní přínos vědě a mimořádný přínos rozvoji oboru. Cena je každý rok udělována v jiné výzkumné oblasti (ekologie, ekonomie, chemie, fyzika atd.) ve spolupráci s Národním kontaktním centrem – ženy a věda při Sociologickém ústavu AV ČR, v. v. i. Letos byla cena vyhlášena v oblasti výzkumu o fyzice (resp. astronomie, výzkumu o vesmíru, fyzice, optice a dalších příbuzných oborech).

Laureátka Ceny Milady Paulové za rok 2015 RNDr. Alice Valkárová, DrSc., se věnuje částicové fyzice, konkrétně studiu procesů difrakce v elektron-protonových interakcích. Studium interakcí protonů s protony, elektronů s protony nebo elektronů s pozitrony při velmi vysokých energiích nám poskytuje informace o tom, jaké procesy při srážkách

částic probíhají a zprostředkovaně i znalosti o složení hmoty jako takové. Pracuje na Ústavu částicové a jaderné fyziky Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy a od roku 2014 je místopředsedkyní České fyzikální společnosti. V letech 2006–2014 pracovala jako předsedkyně České fyzikální společnosti a členka předsednictva výboru Jednoty českých matematiků a fyziků.

Doktorka Valkárová poděkovala svým kolegům a rodině za stálou podporu a krátce se zamyslela nad postavením ženy-vědkyně ve společnosti. „Dneska je docela zájem o to, aby se ženy zapojily, to dřív samozřejmě vůbec nebylo, naopak bylo minus být ženou. A je to samozřejmě dobře, protože pak mají mnohem větší možnosti, než měly. Ženy mají tendenci nikam se netlačit, aby nevypadalo divně, že jsou moc ctižádostivé, nejspíše to nemají ani v povaze. Je ale faktem, že když je někdo postrčí, pak dělají svoji práci velmi dobře, často mnohem lépe než jejich mužští kolegové,“ vyjádřila svůj názor v rozhovoru Alice Valkárová.

Cena Františka Běhounka

Ocenění je udělováno vědcům či vědkyním, kteří svým objevem, publikací nebo jiným obdobným způsobem významně přispěli k propagaci a popularizaci české vědy a šíření dobrého jména České republiky ve výzkumném prostoru (ERA). Laureát musel absolvovat českou vysokou školu, resp. působí ve výzkumné či vzdělávací instituci v České republice. V hodnotící komisi zasedli přední čeští odborníci, předsedou byl prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.

Laureátkou pro rok 2015 se stala prof. Ing. Jana Hajšlová, CSc., z Fakulty potravinářské a biochemické technologie VŠCHT Praha, která je přední světovou odbornicí v oboru analýza potravin a přírodních produktů. Věnuje se zkoumání zdravotní nezávadnosti a chemické bezpečnosti potravin či analýzám biologicky aktivních přírodních látek. Od roku 2010 působí jako vedoucí Ústavu analýzy potravin a výživy na své fakultě.

Profesorka Jana Hajšlová zavzpomínala na svoji vědeckou kariéru a obtížné počátky výzkumu v oblasti chemické analýzy látek. Neopomněla také ocenit dynamický posun, k němuž v poslední době došlo, jakož i zázemí a podporu, které se jí dostalo od mateřského pracoviště Vysoké školy chemicko-technologické. „Dříve bylo třeba složitě žádat o možnost výjezdů na zahraniční vědecká pracoviště. Nyní se situace otočila, neboť zahraniční studenti musí čekat na možnost vykonat na našem pracovišti vědeckou stáž.“